

Moeilijk, maar er is een uitweg

Stoppen als prostituee

HET GAAT EROM DE POSITIE VAN SEKSWERKERS TE VERSTERKEN, MET NAME VAN VROUWEN DIE ERUIT WILLEN STAPPEN, ZEGT JOUKJE WELMAN. FOTO RON MAGIELSE/PIX4PROFS

Ze belanden in de prostitutie. Om allerlei redenen. Eruit stappen is lastig, maar project RUPS biedt hulp. „Ik was er klaar mee. Was levensmoe. Maar bij wie kon ik het kwijt?“

Van PALKO PEETERS

De seksbranche tiert welig. Onzichtbaar, vaak duister in de huiselijke sfeer of in een hotelkamer.

Prostituees hebben vaak moeite om te stoppen. Ze vinden in Joukje Welman van Instituut Maatschappelijk Werk (IMW) in Breda echter een stevig baken van hulp en zorg. Sinds de oprichting van het regionaal uitstapprogramma prostituees (RUPS) in 2015, hielp ze 168 prostituees in de Baronie (Breda, Oosterhout en Etten-Leur) op weg.

Het mag vrijwillige prostitutie heten, kwetsbare meiden en vrouwen die het grote geld op een presenteerblaadje krijgen, hoe vrijwillig is het dan? De druk van verlokkingen is groot, de zwijgcultuur hardnekkig. Instappen is één ding, hoe kom je er uit? Welman (39) helpt prostituees bij een bestaan buiten het sekswerk. Aanpakken van de verslaving, uitkering, huisvesting. En vooral: vertrouwen geven.

Zo begeleidde Welman de twee ex-prostituees Petra (37) en Anna (27). Ze doen hun verhaal in de Week van de Mensenhandel, met morgen een webinar 'Het grijze gebied van prostitutie' in Sterk Huis in Goirle, voor iedereen die ermee te maken heeft, van hulpverleners tot de sekswerkers zelf.

De namen van Petra en Anna zijn gefingeerd. De twee dames pakken nu hun leven weer op, nadat ze verzeild raakten op de bodem van het bestaan.

Anna werkte als prostituee vanuit een appartement in Oosterhout, via een huisbaas die huurde van de woningcorporatie. Ze rolde er drie jaar geleden in: „Er ging een heel proces aan vooraf. Het is niet zo van: 'dit ga ik nu even doen'. Het is een psychologisch iets. Ik had niemand om me heen. Geen familie, een slechte relatie. Ik werkte in de horeca, middelbare school heb ik nooit afgemaakt. Het was afbrokkeling van mijn zelfrespect, het sloop erin. Ik had geld nodig. Ik probeerde alles bij mekaar te schrapen, je doet alles om te overleven. Dan kom je in contact met mensen die mooie spullen hebben. Dat wilde ik ook."

Ze verdiende meer dan 10.000 euro per maand: „Veel ja, maar het ging er ook snel uit. Ik was verslaafd, coke en heel veel blowen, om te verdoven. Maar ik had een dak boven m'n hoofd, kost en inwoning." Ze deed het werk drie jaar. Dwang? „Nee, maar ik was het beu om niet van mezelf te houden, om mezelf in ruil te geven. Dat is niemand waard."

Een half jaar geleden stapte ze eruit. „Dat was moeilijk. Het is lekker als je geld hebt. Maar ik zat er doorheen. Ik was er klaar mee, was levensmoe. Maar bij wie moest ik het kwijt? Om de twee maanden kreeg ik een test bij de GGD. Ik had een kaartje meegekregen. Toen kreeg ik jou aan de lijn", kijkt ze naar Welman.

Mensenhandel? Gedwongen prostitutie? Nee, zegt Welman. „Maar wél misbruik van kwetsbare vrouwen." Ze kreeg Anna op de rit: „Met schuldhulpverlening, huisvesting zoeken." Ze wilde niet naar Safegroup, het vroegere vrouwenhuis Valkenhorst. Anna: „Ik had tijd nodig. Joukje liet me mijn ding doen. Ik kreeg het vertrouwen van haar." Ze krijgt een bijstandsuitkering: „Ik mag niet klagen. Het is bijkomen, herstellen. Het is toch een trauma."

De problemen bij Petra (37) ontstonden toen haar relatie op de klippen liep en ze er met de kinderen alleen voor stond. Een huisuitzetting hing in de lucht. Ze had snel geld nodig. Via een vriendin hoorde ze van een high class escort: „Dat bleek dus weinig high class." Het werk gebeurde vanaf een strip in Breda, waar vandaan de dames werden vervoerd naar de klant. „Acht vrouwen. Op een sneaky manier leggen ze er druk op. Vragen of je drugs wil gebruiken."

Petra trok de omstandigheden niet en besloot al vrij snel om eruit te stappen: „Mensonterend. Ik kende RUPS via een andere vriendin." Welman: „Soms is de nood zo hoog. Maar er is altijd een oplossing. Een keiharde, moeilijke weg. Maar er is een uitweg." Het is nu een jaar later, Petra zit in de Ziektewet: „Ik ben herstellende, ik heb alles nog. Alles gaat nu goed, stabiel."

Welman: „Het gaat erom de positie van sekswerkers te versterken, met name vrouwen die willen uitstappen. Die zich willen oriënteren, ook op hun inkomen. Ik ben er voor dat vrijwillige stuk, coachen, perspectief bieden." En uit de taboesfeer halen, voegt ze toe. RUPS wordt een jaar verlengd. Het liefst ziet Welman een structurele borging van het programma, zoals het nu onder het ministerie van Veiligheid en Justitie valt. Zeker is dat niet.
